

Gorgona 1959–1968

Független művészeti
törekvések Zágrábban

Kassák Múzeum,
2019. szeptember 14. – 2020. január 5.

Családi okok miatt

Csoportos kiállítás

MODEM, Debrecen,
2019. augusztus 17. – november 3.

Az ember önmagához és a világhoz való viszonyát alapjaiban határozza meg a családi környezete és a családtagjaival ápolta kapcsolata, sőt sok esetben a családtörténete is. Az elmúlt években a világ számos területén a politikai közbeszédben újra kiemelten jelent meg a család fogalma; a kérdéshez bárki tud kapcsolódni emlékei, érzései, történetei, tapasztalatai vagy ezek hiánya miatt. A *Családi okok miatt* című kiállítás megpróbál kilépni a kortárs képzőművészet szűk közegéből, és párbeszédet kezdeményez az erre nyitott emberekkel. Kiállító művészek: Áfra János, Balogh Viktória, Esterházy Marcell, Kocsi Olga, Kemény Lili, Kolos Ádám, Maria Lima Victor, Nagy Csilla, Nemes Csaba, Németh Ilona, Oravecz Imre, Puklus Péter, Schuller Judit Flóra, Sallai László és Szabó Benedek, Szász Lilla, Turi Tímea, Závada Péter.

Részlet a kiállításból, MODEM, 2019

A provokatív módon a félelmetes görög mitológiai szörnyekről, a Gorgokról elnevezett művészcsoport 1959-ben jött létre Zágrábban Josip Vaništa ötlete alapján, festők, szobrászok és kritikusok szabad társulásként. A tagok – Dimitrije Bašičević-Mangelos, Miljenko Horvat, Marijan Jevšovar, Julije Knifer, Ivan Kožarić, Matko Meštrović, Radoslav Putar, Đuro Seder, Josip Vaništa – különösebb kötöttségek nélkül „hivatalosan” 1966-ig dolgoztak együtt. Művészeti akciókkal privát és nyilvános terekben egyaránt megjelentek: kiállításokat rendeztek, galériát működtettek, olvasmányokról beszélgettek, és *Gorgona* címen „anti-magazint” jelentettek meg. Ez a világháború utáni egyik első szamizdat nemzetközi horizontú volt, szerzőik között olyan alkotók szerepeltek, mint Victor Vasarely, Dieter Roth vagy Pierre Manzoni.

A kiállítás a magazin nemzetközi kapcsolatrendszerén keresztül mutatja be a művészeti információk áramlását, a neoavantgárd hálózatok szerveződését, amivel szervesen kapcsolódik a Kassák Múzeumban évek óta zajló folyóiratkutató-programhoz. A bemutatásra kerülő anyag a régió legnagyobb és egyben legteljesebb avantgárd magángyűjteményéből, a közel húszezer műalkotást és dokumentumot tartalmazó zágrábi Marinko Sudac-gyűjteményből érkezett.

GORGONA-CSOPORT: *A Gorgona az égre néz*, 1961, fekete-fehér fotó, 243×299 mm

A Bosch+Bosch csoport

... és a vajdasági
neoavantgárd
mozgalom

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti
Múzeum, 2019. szeptember 13. –
november 17.

A Bosch+Bosch csoportot 1969. augusztus 27-én, éppen 50 esztendeje alapította néhány szabadkai fiatal alkotó. A kollektíva időrendileg a második ilyen szerveződés volt az egykori Jugoszláviában. Lényeges mozzanat, hogy a nagyobb kulturális és művészeti központokon kívül, az országnak ama peremvidékén jött létre, amelyben kimutatható volt a két világháború közötti magyar aktivizmus hatása (Kassák Lajos, Barta Sándor). A csoport tagjainak nagy része magyar származású volt (Csernik Attila, Ladik Katalin, Kerekes László, Szalma László, Szombathy Bálint), de a szerb és horvát anyanyelvű tagok is jól beszéltek a magyart (Slavko Matković, Ante Vukov).

Munkálkodásuk folyamán a csoport tagjai szerteágazó képzőművészeti – és részben szépirodalmi – tevékenységet fejtettek ki, olyan művészeti és műfaji határterületeken mozogtak, melyeket nyelvi és fogalmi értelemben tágitani igyekeztek. Munkásságuk jelentős része az elmúlt években integrálódott a magyar művészettörténetbe, eddig azonban azt csak részleteiben ismerhette meg a szakmai közönség. A kiállítás a zágrábi Avantgárd Művészeti Kutatóintézet és a Marinko Sudac-gyűjtemény együttműködésével valósul meg.

SZOMBATHY BÁLINT: *Lenin Budapesten*, 1972, fekete-fehér fotó
Marinko Sudac Gyűjtemény

Julian Schnabel

Grafikai nyomatok
1983–2018

Művészetek Háza – Csikász Galéria,
Veszprém, 2019. október 5-ig

Átjáró

A Hermina
Alkotócsoport
kiállítása

MKE Barcsay Terem,
2019. szeptember 11. – október 4.

A képzőművészekből, zeneszerzőkből, előadóművészekből álló Hermina Alkotócsoport 2015 májusa óta aktívan működik – kiállításokat, koncerteket, interaktív tárlatvezetéseket, alkotói műhelybeszélgetéseket valósított meg a Hermina Galériában a kiállítóhely kétéves működése alatt, és azóta egyéb helyszíneken is (Ludwig Múzeum, Budapest Galéria, FUGA, Vasarely Múzeum, MAMÜ Galéria). A csoport célja, hogy olyan közös műveket hozzanak létre, amelyek segítségével jobban megértik zene és vizualitás összefüggéseit, s olyan problémákra találjanak rá, amelyek jelentéssel bírnak a térbeli és az időbeli művészetek területén egyaránt.

A Magyar Képzőművészeti Egyetem Barcsay Termében megrendezett *Átjáró* című kiállítás elsősorban a zene és képzőművészet közti átjárhatóságot vizsgálja, különböző módokon értelmezi az „átjáró” fogalmát, s egyben utal egy bizonyos múltbeli átjáró folyosóra, amely egykor a (Régi) Múcsarnok (ma MKE) és a Régi Zeneakadémia épülete között létezett.

GRYLLUS SAMU és **KERTÉSZ KRISZTIÁN**:
ANSaw, 2017, installáció

A Művészetek Háza retrospektív kiállítása Julian Schnabel 1983 után készült grafikai nyomatait (*Printed Works*) mutatja be. Julian Schnabel (1951, New York) amerikai képzőművész igazi nemzetközi sztár és elismert filmrendező – aki már extravagáns megjelenésével is feltűnést kelt. Jean-Michel Basquiat és Keith Haring mellett az amerikai neoexpresszionizmus legismertebb alakja. Festményeit, grafikáit és szobrai Amszterdamtól Torontóig a világ számos múzeumában bemutatták, de Magyarországon és Közép-Európában még soha nem volt kiállítása. A veszprémi tárlat a düsseldorfi Geuer & Geuer Galériával együttműködésben valósult meg.

Schnabel az 1990-es években a festészet mellett filmmel kezdett foglalkozni, játékfilmjeiért Cannes-ban rendezői díjjal és Golden Globe-díjjal tüntették ki. 2018-ban mutatták be legújabb filmjét *At Eternity's Gate* címmel, mely Vincent Van Gogh életének utolsó éveiről szól.

JULIAN SCHNABEL: *Gyermekkor I*, 2016,
pigmentnyomat rézkarcpapíron, 130×93 cm

Close Reading

Fesztivál a
döntésekről és
következményekről

Trafó, 2019. szeptember 26–28.

A Trafó *Close Reading* fesztiválja egy-egy mikrotörténet, szövegrészlet vagy félmondat erejét és váratlan komplexitását mutatja fel. A nagyteremben látható három egyszereplős performansz előadás három különböző történet bontakozik ki, melyeken keresztül meghatározó döntésekkel, valamint ezek lehetséges lelki és testi sérülést is okozó következményeivel szembesülünk. Meddig vagyunk képesek nyomás alatt létezni? Egy több száz éves szimbólum politikai alapú kisajátításának milyen társadalmi hatásai lehetnek? Hogyan lehet az embereket félelemben tartani? Mennyit ér egy ember élete? Mi lehet mindezek feltárásában a művész lehetősége és kötelessége? A fesztivál keretében indul a Trafó Galéria új sorozata, a kritikai olvasóköri, mely egyben a Trafó Galériában szeptember 21. és november 3. között látható Mécs Miklós (et al.) *Posztadokkapokaltikus* című kiállításhoz is kapcsolódik. További információ: trafo.hu

